

jeg troer, at man maa anerkjende og paaaffjonne den Virksomhed, der her af det ærebe Medlem er udfoldet. Han tilføiede, at Cultusministeren egentlig kun behøvede at nedlægge en Forsikling, at alle Commissionens Medlemmer vare bestemte, at det var bestemt, hvorledes de skulde examinere, hvad der skulde examineres i o. s. v. Det vilde nu være overordentlig ønskeligt, dersom den høitærede midlertidige Cultusminister efter den Henviisning, der saldt fra det nævnte ærebe Medlem, vilde tage denne Sag i sin Haand og maaskee føre den videre saa snart som muligt. Her have vi altfaa en Reformbestræbelse, der har medtaget flere Aars Overveielse; men det er ikke blot denne Side, der er kommen frem. Det høitærbare Medlem, som gav os denne Oplysning, fremkom tillige med en anden Ytring i Anledning af Examenscommissionerne, som jeg for mit Vedkommende fuldstændig maa billige. Med den høitærede Formands Tillæbelse skal jeg oplæse følgende Passus af det ærebe Medlems Udtalelser: „Seg deser den Mening, at Lærerne ved Universitetet skulle og maae taale den Concurrence, der mulig kan opstaae for dem derigjennem, at de ikke selv examinere. Seg er af den Mening, at, for at en virkelig dygtig og begavet ung Mand skal kunne tilkæmpe sig en Plads ved Universitetet, skal som privat Decent kunne rive til sig de Studerende og kæmpe med dem, der ere af Staten lønede Lærere, er det nødvendigt, at en sliq Forandring skeer, og jeg troer, at dette vilde være det bedste Middel til at give Studierne ved Universitetet et friskt Opsving.“ Ogsaa for denne Udtalelse maa jeg takke det ærebe Medlem, og jeg troer, at den er bleven modtaget med stor Aerkjendelse af flere Medlemmer her i Salen. Jeg vil imidlertid henstille til det høie Thing, om ikke denne Udtalelse, hvis man anerkjender den som fuldstændig berettiget, fører os til en Consequens, idet vi maae forudsætte, at det vil være vanskeligt at faae en saadan Concurrence og Kamp til at træde rigtigt frem, naar ikke de af Staten lønede Lærere, idetmindste for en Deel, for Fremtiden maatte finde deres Løn i de Indtægter, som fremkom ved, at de holdt Forelæsninger paa lige Vilkaar med dem, der mere

maatte betragtes som private Doenter. Saaledes vilde nemlig Concurrencen først fuldstændigt komme paa lige Fod imellem dem, men hvis de af Staten lønede Lærere havde deres fulde Indtægt af Staten, saaledes at de ikke behøvede at tage Hensyn til de Forelæsninger, de holdt, og de Indtægter, de deraf maatte erholde, vilde Concurrencen for en Deel blive illusorisk. Det var disse Bemærkninger, som jeg med Hensyn til Universitetet vilde henstille til den høie Forsamlings nærmere Overveielse, fordi det synes mig, at det, hvad Universitetet angaaer, maa overveies, om man ikke hellere maatte udsætte en saadan Lovs Vedtagelse som den foreliggende, indtil man seer, hvad Fremtiden vil bringe med Hensyn til Examenscommissionerne og med Hensyn til det af det høitærede Medlem ligeoverfor (Monrad) paa Grund af disse paapegede Omslag i den hele Universitets-Udvikling. — Vender jeg mig nu til de lærde Skoler, forekommer det mig, at vi have Grund til Betænkkeligheder, naar vi see den hele finansielle Stilling, som disse nu indtage. Jeg skal i saa Henseende henvise til, hvad den høitærede midlertidige Cultusminister forleden Dag htrede under Sagen angaaende Metropolitanskolens Nedlæggelse, nemlig, at det lærde Skolevæsen „maa indrømmes at være overordentlig dyrt, og det forbruger hvert Aar af sin Capital“. Dette var en Indrømmelse, som er meget betegnende for det lærde Skolevæsens finansielle Status, og man maa vistnok berygte, at dets Capital, naar den saaledes aarlig mere og mere aftager, tilsidst vil svinde ind til et saadant Undermaal, at man saa at sige maa frygte for en Bankerot. Man har derfor ogsaa hørt her i Salen, navnlig ved Behandlingen af Lovforslaget om Metropolitanskolens Nedlæggelse, at Besparselser ønskedes baade af den ærebe Minister og af flere Medlemmer, idet ogsaa forskellige Forslag derom fremkom. Det ærebe Medlem for Maribo Amts Ake Valgkreds (Monrad) henviste saaledes til, at Glasernes Antal kunde formindres, og det ærebe Medlem for Rjøbenhavns 6te Kreds (Steen) meente, at Skolernes Antal maaskee kunde indskrænktes; han vilde idetmindste række Haand dertil, om han end ikke vilde kunne give sit Bifald til, at en Ind-